

TANITICI İSTATİSTİKLER: MERKEZİ EĞİLİM VE DEĞİŞİM ÖLÇÜLERİNİN DOĞRU KULLANIMI

Ebru KAYA BAŞAR¹

Bu Ünite Neler Öğreneceksiniz?

Bu üniteyi tamamladıktan sonra tanıtıcı istatistikleri ve doğru kullanımlarını öğreneceksiniz.

Hedefler

- Tanıtıcı istatistiklerin ne olduğu
- Merkezi eğilim ölçüleri ve değişim ölçüleri
- Doğru kullanım alanlarının sunulması

1. Giriş

Tanıtıcı istatistikler, bir veri setinin daha kolay anlaşılabilmesi için özetlenmesini sağlayan değerlerdir. Bu sayede mevcut veri setine ait özet bilgiler elde edilirken aynı zamanda dağılımı ve yayılımı hakkında bilgi elde edilir. Tanıtıcı istatistikler; Merkezi Eğilim Ölçüleri ve Değişim Ölçüleri olmak üzere iki başlık altında toplanır.

a. Merkezi Eğilim Ölçüleri

Merkezi eğilim ölçüleri verinin merkezini tanımlayan, veriye ait özet tek bir değerdir.

a.1. Aritmetik Ortalama:

Aritmetik ortalama en yaygın kullanılan merkezi eğilim ölçüsüdür. Yaş, ağırlık.. gibi sürekli nicel değişkenler için kullanılır. Aşağıdaki formül ile kolaylıkla hesaplanabilir.

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^N X_i}{N} \quad i = 1, 2, \dots, N$$

¹ Öğr. Gör. Dr., Akdeniz Üniversitesi İstatistik Danışmanlık Uygulama ve Araştırma Merkezi, ebrukayabasar@gmail.com